

POLIROM

Radu Pavel Gheo

Disco Titanic

EGO
proză

Radu Pavel Gheo

*Peștera Alina
și lumii*

Disco Titanic

roman

POLIROM
2016

Cuprins

Georgescu Paul-Bădușcu - *Trădătorii din Danubiu*

Mariana Codreș - *La Baboș și alte povestiri*

Răduț Pavel Ștefan - *Amintiri - O lume îndepărtată*

Ignaș Bărbulescu - *Și astăzi de înfrățire*

Adrian Schișcu - *Pe mare*

Lucian Dan Teodorovici - *Peștii din România - Oameni și animale*

Partea I

1. Bere rece	9
2. Film	31
3. Pâine și sare	87
4. Ciorbă de pește	128
5. Teatru murdar	155

Prolog

6. Diavolii	203
-----------------------	-----

Partea a II-a

7. Tăvălugul	285
8. Riva	326
9. Nasturele alb	369
10. Orgasm electric	388
11. Ambasadorii	433

Lucian Dan Teodorovici - *Cu puțin timp înainte*

Florin Lăzăreanu - *Prima noapte specială*

Florin Lăzăreanu - *Prima noapte specială*

12. <i>Daleka obala</i>	453
-----------------------------------	-----

Epilog

Todor Lovric - <i>Accidentul</i>	
Doina Bănuț - <i>Zăgar</i>	
<i>Mulțumiri</i>	457

Antonia Zaharia - *Geneziul în cultura*

Dan Miran - *Schimbarea*

Bere: recte

Partea I

— Scribi îndelung și dure, sîcila, imbușcîndu-ți gîtul cu
dîul țipet de lemn.

— Asta sîcila, zic și eu, sîcila bălăc.

— Se lîsă pe spate, își dăruie bîntuș peștii și cîmpul
împăt de pișcă.

Soarele mi apăsese încă în frunte, căpșoa încoț peste
cîldurile de seceri nonasprezede de pe celălalt mal al Dealului.
Aerul era călduș. Pe marginile apei, însele țele d. Lîă bănturi
de pămînt, suflă o băntuș cîmpuș. Bîntușura d. Lîă bănturi
înșurtează pe băntușul băntuș de la țară se puzea băntuș
de țară, ca la băntuș băntuș din România, dîc nu băntuș de
țară încă să împiedice băntușura.

— Mîșca și jănit azi! cîmpuș băntuș băntuș de
lîngă și, băntuș din băntușurile decolorate.

Întreze băntuș după bere și dure sîcila la gură. Se auzi
un gîgîit scurt.

— Lîă' că și tu, Vîi. — Băntuș băntuș! Da' așa-i, de ce să
nu mă laud? Asta băntuș băntuș băntuș în băntuș! Cîd că și băntuș
aruncam cu băntuș, de la băntuș băntuș și lîă băntuș. Bîi,
numi' băntuș de trei băntuș... băntuș băntuș am băntuș, Vîi, și
băntuș? Șapte? Opt? Vîi, opt, și se băntuș.

— Șapte, precizi Vîi. Și trei, Cîmpuș.

— Și trei, tu, băntuș.

— Băntuș băntuș, pe care o băntuș dintr-o băntuș băntuș lungă.

— Și trei, eu, băntuș Vîi.

— Bîi, ar fi trebuit să băntuș la Polit, băntuș! Da' la băntuș
băntuș băntuș nu băntuș băntuș? Poate pe băntuș, Vîi, băntuș băntuș
băntuș.

Bere rece

Sorbi îndelung și puse sticla îmbrobonată pe măsuța din șipci de lemn.

— Așa mai zic și eu să trăiești!

Se lăsă pe spate. Își bătu burta peste tricoul transpirat, lipit de piele.

Soarele nu apusese încă: înroșit, cobora încet peste clădirile de secol nouăsprezece de pe celălalt mal al Begăi. Aerul era călduț. Pe marginile apei, între cele două taluzuri de pământ, sufla o briză plăcută. Rumoarea de pe terasă însuflețea potolit malul. Muzica de la bar se auzea destul de tare, ca la toate terasele din România, dar nu atât de tare încât să împiedice conversația.

— Mișto ai jucat azi! comentă blondul ușor buhăit de lângă el, înălțînd din sprîncenele decolorate.

Întinse mîna după bere și duse sticla la gură. Se auzi un gîlgîit scurt.

— Las' că și tu, Vivi... *Fucking real!* Da' așa-i, de ce să nu mă laud? Azi mi-a ieșit tot. Ca în NBA! Cred că și dacă aruncam cu spatele, de la coș la coș, și tot îmi intra. Păi, numa' alea de trei puncte... cîte „trițe“ am băgat, Vivi, ai numărat? Șapte? Opt? Vreo opt, mi se pare.

— Șapte, preciză Vivi. Și trei, Cornel.

— Și trei, tu, parcă.

Apucă iar berea, pe care o goli dintr-o înghițitură lungă.

— Și trei, eu, aprobă Vivi.

— Băi, ar fi trebuit să jucăm la Poli, futu-i! Da' la vîrsta noastră cine ne mai ia? Poate pe tine, Vivi, că ești mai puștan.

— Sigur, rîse măgulit Vivi și își aranjă gulerașul la tricoul crem. La *old boys* Poli. Am și eu treiș'cinci de ani, Vlade, ce naiba! Uite, dacă zici tu că merită, merg cu Cornel, că azi a fost futere de utere.

— Eu am patruș'doi, mormăi Cornel, ștergîndu-și fruntea transpirată. Eu îs *old boy*-ul.

Avea, dar nu arăta mai vîrstnic de treizeci, hai, treizeci și cinci de ani. Îl îmbătrîneau tenul măsliniu și uscat, cu riduri de expresie, și mustața pe care și-o lăsase de cîțiva ani. De fapt dintre ei patru, cum stăteau la masă și beau bere rece pe malul Begăi, la piciorul unui pod de piatră numit al Tinereții, deși oficial se numește Mitropolit Andrei Șaguna, nici unul nu-și arăta vîrsta. Cornel era cel mai bătrîn, iar bărbosul de Loți, care încă nu catadicsise să spună ceva, avea patruzeci și unu de ani, ca și el, Vlad. Din motive pe care le știa prea bine, cum le știau și ceilalți, Loți nu reușea să participe la veselia lor zgomotoasă. Dar, pe de altă parte, putea să jure că bărbosul cu păr zbîrlit, blond-întunecat, avea stări din astea dintotdeauna – sau cel puțin de cînd se cunoșteau ei doi.

— Oricum, i-am spart, reluă Vivi. Numa' că-s frînt. Mă dor toate oasele.

— Acu' ce-ai vrea? Jucăm patru la patru, cum naiba să nu obosești? Tu ai idee cît am alergat?

— Nu ca acum douăzeci de ani, rîse iar Vivi. Dacă ne prind niște tinerei ca ăia – arătă spre un grup de adolescenți înălțuți și slabi de pe promenadă –, ne fac să le zicem „Nu mai da, nenea!”. Nu cred să ne mai ia cineva nici măcar la *old boys*.

— Nu, dar totuși... Știu, știu! se grăbi el să pareze. Nu ne mai țin balamalele. Îmi dau seama, Vivi, și nu-s cretin să alerg pînă îmi crapă fierea, mai ales că, știi, cu plămînul meu...

Apoi, fără să-și termine propoziția, ca și cum tocmai și-ar fi amintit ceva, culese pachetul de țigări de pe masă, își aprinse o țigară și trase cu nesaț fumul în piept.

— Ahh! Ce bine se simte! Hei, frumoaso! i se adresă chelneriței care tocmai trecuse pe lîngă ei și agită o mîină

pe sus, iar cînd fata se apropie, ținînd într-un echilibru precar o tavă cu sticle și pahare goale, îi zîmbi larg: Mai adu o tură de patru, te rog eu frumos. Și stai cu ochii pe noi, cum stau și eu pe tine.

Spunînd asta, o privi direct în față, zîbind larg cu buzele lui subțiri, dar lungite pînă spre urechi, și-i făcu cu ochiul. Chelnerița înălță din umeri a indiferență, dar nu se stăpîni și scăpă și ea un zîmbet mic, după care se întoarse pe călcîie.

În jurul lor era o vînzoleală domoală. Terasa se umpluse ochi. Cei care nu mai avuseseră loc la mese se așezaseră pe niște trunchiuri decojite, așezate strategic mai spre margine, aproape de mal.

— Băi, știam eu pe vremuri un tip fenomenal. Ția ar fi fost bun de al cincilea în echipă. Unul Leo. Stătea prin Elisabetin. Ne-am cunoscut la clubul școlar, era mai mare ca mine cu vreo trei ani, cred. Nu era el foarte înalt, dar avea o precizie... cu mîna parcă le punea. De fapt cu mîna, cum altfel? Își dădu seama și rîse. Și n-aveai cum să-l ții. Mereu îți scăpa și te trezeai c-a marcat. Numai că juca agresiv, dacă nu-i mergea jocul, obstrucționa, ținea, se spărgea în figuri. Lua o grămadă de penalizări.

— Și de ce ne spui abia acuma de el? întrebă Cornel.

— Ei, Leo s-a dus demult! le răspunse admirativ și trase scurt din țigară. Tare tip! A fugit peste graniță cu gagică-sa înainte de revoluție. A încercat o dată, l-au prins grănicerii, l-au bătut de s-a căcat pe el, numa' că tipul nu s-a lăsat și-a doua oară i-a ieșit. A trecut la sîrbi. După aia a ajuns prin America și-am auzit că ar fi făcut pe-acolo niște chestii dubioase, că a murit sau l-au omorît, dar sigur-sigur nu mai știu nimic de el.

Rămase o clipă pe gînduri. Scutură din cap și se uită spre Loți.

— Ia zi, Loți, ție cum ți s-a părut? Azi clar n-ai avut chef de nimica, constată apoi, apucînd berea proaspăt adusă, din care trase o dușcă scurtă, ca de probă. Uf, bună-i!

— Nu mi-a mers jocul, ce vrei? îi replică sec Loți, după care, parcă rușinat de tonul pe care vorbise, îl întrebă imediat: Când mai facem una?

— Ce zici, Vlade? îl întrebă și Vivi. Eu după-masa îs cam tot timpul liber, pot să-mi aranjez.

Apucă meditativ sticla verde-întunecată și se uită prin ea, ridicînd-o spre soarele coborît undeva în dreapta, către podul Traian, de parcă ar fi vrut să vadă cît de curat e lichidul pe care îl bea.

— Vlade, așa mi se zicea, spuse din senin, pe un ton grav. Vlade Divaț. Ăl mai tare jucător de baschet din fosta Iugoslavie.

— Cine-ți zicea așa? întrebă Vivi.

Nu răspunse. Bău iar, cu înghițituri mai rare, se șterse la gură și își aprinse încă o țigară.

— N-o fost el cel mai bun, interveni Loți. Drajen Petrovici o fost cel mai bun.

— Ei, căcat, Drajen Petrovici!

— Uită-te și tu pe net dacă nu mă crezi, insistă Loți. Primul iugoslav recrutat de americani în NBA. Numa' că n-o vrut să meargă atunci – nu mai știu cînd, parcă în optzeșșase era... S-o dus mai întîi la Real Madrid. Dar cum juca Drajen... Nici nu se compară.

Se aplecă peste masă cu o figură ghidușă, ca și cum tocmai îi venise o idee. Îl privi pe Loți o clipă, după care zise rar în engleză, cu o voce pițigăiată, încercînd să imite un accent franțuzesc stîlcit:

— *Lisîn veri cherfuli, ai șel sei zis onli oăns*: treisprezece mii de puncte în NBA. Treisprezece. Mii.

Vivi și Cornel rîseră scurt, mai mult de formă. Nu era prima oară cînd îl auzeau folosind fraza asta.

Dar Loți se încăpățîină:

— Îi drept că Divaț are mai multe puncte marcate, dar, fii serios, dacă ne luăm acum după asta... Drajen o avut și ghinion, săracu', și nici n-o prins atîtea sezoane. Dacă nu era accidentul ăla de mașină...! Dar cum juca, ai văzut cum juca?

— Ei, căcat, Drajen Petrovici!

Repetă apăsător, ca să fie clar că el consideră discuția încheiată. Apoi băură toți patru. Chelnerița cea tânără trecu pe lângă masa lor și culese trei sticle goale. O abordă iar, pe un ton foarte serios.

— Nu te supăra, n-ai vrea să-i zîmbești o dată și la prietenul ăsta al meu? și arată spre fața lungă a lui Loți, ce amintea de un cal trist. Uite că iese cu gașca într-o seară frumoasă de vară și nu vrea să se simtă bine nici de-al dracu'. Nici prima sticlă nu-i în stare s-o termine. Doar nu vrei să dea faliment locul din cauza lui!

Chelnerița îl privi ușor încruntată, apoi își mută privirea la Loți. Scăpă un zîmbet scurt, la fel ca înainte, și rămase așa, sfidătoare.

— Mulțam, frumoaso! spuse el de lângă Loți.

Chelnerița se întorsese pe călcîie și se îndepărta semeț, aruncîndu-și pe spate o șuviță de păr lung, castaniu. Loți bîfîi din picior pe sub masă și încercă să îl pocnească în gambă. Apoi se întinse după sticlă, plecînd încurcat capul.

— Hai, băi Loți, las-o și tu mai moale! Trece, dă-o naibii! Te-a lăsat, te-a lăsat! Mai bine decît s-o tîrăști așa toată viața.

— Știi tu, mormăi Loți, scărmănîndu-și cu o mîină barba încîlcită și deasă și ferindu-și privirea într-o parte.

— Știi eu, da! Știi eu foarte bine.

— Hai, băi Loți, nu-ți nenoroci acum toată seara, îl rugă și Cornel, întinzînd mîna ca să-l bată stîngaci pe umăr, dar îl nimeri undeva în piept. Lasă și tu...

Masa la care stăteau era ceva mai ferită, înspre piciorul podului, dar nu chiar sub el. O vreme tăcură cu toții și se uitară în jur. Pe firul de apă al Begăi, chiar lângă terasă, era ancorat un vaporeș negru decorativ, de fapt o barjă renovată, locul cel mai rîvnit al localului de vară, cu mesele de pe punte aproape mereu ocupate. Chiar deasupra mesei lor se boltea arcul de piatră cenușie al podului, pe care pietonii de pe trotuare se opreau din cînd în cînd să admire forfota de dedesubt, mașinile treceau neconținut, iar un

fotograf amator făcea poze, postat în una din cele patru nișe de pe pod, rămase, din motive istorice, fără statuile a patru episcopi catolici. În dreapta, ceva mai departe – sau mai la vale, cum zic nejustificat locuitorii acestui oraș plat ca o clătită –, globul roșu-aprins al soarelui se rezema de parapeții celuiilalt pod, numit azi Traian, dar cunoscut de localnicii mai în vîrstă drept podul Huniade sau, mai demult, Losonczy. Între cele două poduri se întindea promenada mărginită pe ambele maluri de arbori de magnolia și felinare de fier forjat, ce continua pe firul Begăi, „la deal“, pînă în Parcul Rozelor.

— Hai să facem una sîmbătă seară, propuse Vivi.

— Sîmbătă eu nu pot, zise repede Cornel. Plec mîine cu Otilia și ăl mic la Surduc.

— Oricum, n-am vorbit nici cu ăialalți, întări și el. Mai bine s-o lăsăm pe săptămîna care vine. Tot așa, joi, înainte de weekend, că vineri are Emilia lansare de carte. Îl sun eu pe Micky și îi zic să ne-ntîlnim, OK? Auzi, Cornele, pe la voi pe la primărie ce mai îi nou? schimbă deodată vorba, jucîndu-se neglijent cu telefonul mobil, pe care îl învîrtea pe tăblia mesei. V-au mai luat țigani vreo casă?

— Băi Vlade, știi că eu nu-s cu astea, răspunse precaut Cornel.

— Ei, nu ești cu astea! Știu că nu ești. Tu ești cu proiectele europene, bagi orașul în Europa. De parcă n-ar fi acolo de pe vremea lu' Maria Tereza. Dar ești acolo, dom' șăf.

Cornel nu era șeful nimănui, dar se obișnuiseră să-i spună „dom' șăf“.

— Ceva-ceva trebuie să fi auzit, insistă și Vivi.

— Ceva-ceva am auzit, băi Vivi, zîmbi Cornel.

Învîrți telefonul pe masă și-l fixă pe dom' șăf.

— Păi, zi-ne și nouă, să nu murim proști. Să nu-mi spui că le dați Opera! Sau ce-o mai fi de luat pe-acolo. Politehnica Veche? Regionala C.F.R.? Sau le dați stadionul?

— Nu, mă Vlade, nu, rîse Cornel. Dar umblă vorba că li se retrocedează spitalul de copii. Cică ar fi cîștigat deja procesul.

Lăsa telefonul în pace și pufni îndârjit:

— Spitalul de copii? Îl retrocedează? Adică cum pula mea îl retrocedează? Când au construit țiganii spitale de copii?

— Nu tot spitalul, se grăbi să explice Cornel. O bucată din clădire. Aia care au confiscat-o comuniștii...

— Tot Cîrpacii? îl întrerupse nervos.

Cornel dădu din cap:

— Sigur.

Îi distra enervarea lui. Nici Cornel, nici Vivi – nici chiar Loți – nu știau vreodată cât din ea e autentică și cât jucată.

— Am citit într-un ziar de pe net că au o sută și ceva de imobile, interveni Vivi. Pe numele lu' unu', lu' altu'... Vile, case de raport, spitale, tot ce vrei. Și n-ai ce face, că totu-i absolut legal. Retrocedări, drepturi litigioase, cumpărări directe... Nu știu, futu-i, de unde or avea atîția bani.

— Legal, absolut legal, mneah? Da' cînd or avut Cîrpacii o sută de case, ca să le ia comuniștii?

— Hai, bă, că știi și tu! ricană Vivi. Cumpără dreptul, cumpără casa... De unde au bani, pula mea știe.

— Păi, întreab-o, poate-ți spune, sugeră Cornel, zîmbind pe sub mustață, apoi reluă: Na, acum iau spitalul de copii. Asta e. Au bani și gata.

— Nu-s numai banii aici!

Pufni scurt, suflînd în sus, ca să-și alunge părul negru ce-i căzuse peste ochi. Își netezi cu palma bretonul tăiat pieziș, care aducea cu o streășină.

— V-am spus povestea cu ăla care n-a vrut să le vîndă la Cîrpaci?... Nu v-am spus-o? Taică-meu mi-a zis-o. Era unul de pe Loga, dintr-o casă din asta naționalizată, cu patru apartamente, dar nu din alea revendicate. Ce știi eu, o fi murit proprietarul, n-avea urmași... în fine. Bun, deci cumpără țiganul un apartament acolo și dup-aia vine la fiecare din clădire, să-i vîndă și ei. ăsta de care vă zic îi rîde în nas și-i zice că-i vinde ciuciu, cum i-ar fi zis oricare dintre noi. Da' țiganu': „Băi, vinde-mi, că eu îți dau acum atîta, dar săptămîna aialaltă vin și nu-ți mai dau decît

jumate“. Omul îi închide ușa în bot și zice că gata, s-a terminat povestea. Bun. Și-atunci țiganul se mută acolo și încep scandalurile: muzică tare, petreceri, sticle sparte. Cheamă vecinii poliția, poliția nu vine și când vine nu face nimic, și după o vreme ăsta de care vă zic se trezește că vecinii ăia doi au vîndut și-a rămas numai el cu țiganii. Din ziua aia numai balamuc a avut: căcat pe clanță, puradeii îi sparg geamurile, se strică încuietoria de la intrare și rămîne seara pe dinafară... La un moment dat i s-a tăiat și apa, că, cică, n-ar fi plătit-o. Omul era disperat: tot suna pe la poliție și ăia, nimic, făcea reclamații pe unde știa el, tot nimic. Treaba era dubioasă. Și-atunci îi vine în minte să sune la un prieten de-al lui care lucra la S.R.I., la București, ceva colonel, parcă. Sună, îi povestește cum stă treaba și ăla îi promite că îl rezolvă, să stea el liniștit. Și către seară, ce crezi? Îl sună ăla, sereistul, și-i zice: „Dom'le, vinde cu cît îți dă și cară-te repede de-acolo, că de ăștia nu te poți atinge. Au spate mai tare decît îți închipui tu“. Ei, asta-i! conchise, sorbind îndîrjit din bere.

— Și ce-o făcut, o vîndut? întrebă Cornel.

— Clar c-o vîndut, ce era să facă? Uite, așa își cumpără țigănocii casele în Timișoara.

— Asta-i o legendă urbană, se băgă în vorbă Loți, cu un glas calm și tărăgănat.

— Ia uite cine s-a sculat! Cum pula mea să fie legendă urbană? De unde știi tu că-i legendă urbană? Ce-s eu, Ion Neculce?

— Băi Vlade, ai stat tu de vorbă cu tipul?

— Nu, mă Loți, da' îl știe ăla de i-o povestit lui taică-meu. Dacă vrei, pot să mă interesez. Dar e sută la sută așa cum îți zic.

— Adevărul e... interveni Vivi, dregîndu-și glasul, adevărul e că treaba cu țiganii e suspectă. Am vorbit și eu cu unii la tribunal despre asta. Știați că ăștia, Cîrpacii, lucrează cu o avocată din București? Nu cu cineva de-aici. Din București. Și aia e... ia ghiciți! Nevasta fostului procuror general al României!

— Eeei? Eeei? se întoarse către Loți, cu mâinile desfăcute larg, demonstrativ.

Loți nu mai zise nimic. Trase din țigară. Întinse mîna după sticlă și o goli. Apoi luă cealaltă sticlă din fața lui.

— Vezi, tot de la mitici ni se trage. Așa s-o stricat Timișoara: îi plină de țigănci, de olteni fomiști, iar ăia de la București ne-o trag în toate stilurile!

— Așa-i toată România, Vlade, nu numa' Timișoara, spuse Vivi. Dar la faza cu oltenii trebuie să-ți dau dreptate. Unde te întorci, numa' olteni. Ce făcuși, ce mîncași, unde fusăși...

— Cum te futuși. Păi, de-aia am murit noi la revoluție?

Ceilalți rîseră. Rîse și el încîntat. În jur se lăsă o clipă de liniște, de parcă toți comesenii de pe terasă s-ar fi înțeles dinainte să amuțească exact atunci. Pînă și muzica încetase. Tăcerea era punctată doar de șîrîiturile rare ale greierilor (își aminti scurt pîrîitul sonor, mitraliat al țvrçiilor Adriaticii) de pe valul de pămînt ce încadrează malurile Begăi, dincolo de care, spre Piața Operei, treceau odinioară trenurile către Baziaș, iar acum se întind o bucată de parc și edificiul cu nouă turlle mari al Catedralei Mitropolitane. Apoi jos, pe promenadă, răsună brusc o voce groasă și împleticită, dar clară, venită de pe celălalt mal al Begăi: „Băi coaie, ungi-ai ascuns uiaga?”

— Iaca un bănășan agivărat!

Ceilalți – chiar și Loți – pufniră iarăși în rîs.

Tăcerea de pe terasă se mai prelungi cîteva secunde, ca și cum cei de la mese sperau să descopere misterul sticlei dispărute, dar de pe malul opus nu se mai auziră decît niște foșnete precipitate prin tufe și un bufnet sec. Apoi larma domoală a plimbăreților și huruitul mașinilor de pe pod umplură aerul. La bar muzica pornise iar și totul fu exact ca înainte.

— Asta e, ne mănîncă miticii. Ne-o trag din toate pozițiile. Plătim taxe, plătim impozite, trimitem la București bani cu vagoanele și ce vedem înapoi?

— Pula, șopti Loți, care nu-i auzea pentru prima dată discursul și știa răspunsurile ce trebuie bifate.